

สถานการณ์ของชนิดสารเสพติดที่ใช้ในกลุ่มผู้เสพ ในเขตบริการสุขภาพที่ 3 พ.ศ. 2552 - 2557

ราเมศ กรณีย์ วท.ม.

โชติกา อุ่นใจ วท.บ.

อนุสรณ์ ดิษฐสุวรรณ วท.ม.

ศิริพร ป้อมไย วท.ม.

ทิพยาภรณ์ วินิจสร วท.ม.

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3 นครสวรรค์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

บทคัดย่อ การระบาดของสารเสพติดที่แพร่หลายอยู่ในประเทศไทยขณะนี้ นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งการทำลายความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเท่ากับเป็นการทำลายศักยภาพในการดำรงชีวิตและอนาคตของประเทศ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดและความรุนแรงของยาเสพติดแต่ละชนิดที่ใช้ในกลุ่มผู้เสพในเขตบริการสุขภาพที่ 3 ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลผลการตรวจวิเคราะห์จากการนำส่งตัวอย่างจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถานพยาบาล สถานศึกษา สำนักงานคุมประพฤติ/เรือนจำ/สถานพินิจ และจากหน่วยงานอื่น ๆ ในเขตบริการสุขภาพที่ 3 นำส่งตรวจพิสูจน์ยืนยันที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3 นครสวรรค์ โดยทำการศึกษาย้อนหลังในช่วงปี พ.ศ.2552 ถึง พ.ศ. 2557 รวมจำนวนทั้งสิ้น 13,564 ตัวอย่าง ตรวจพบยาเสพติดจำนวน 11,915 ตัวอย่าง (ร้อยละ 87.84) พบว่าช่วงอายุที่มีการใช้สารเสพติดมากที่สุดคือ ช่วงอายุ 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.84 และรองลงมาคือช่วงอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 คิดเป็นร้อยละ 26.03 อาชีพที่มีการใช้สารเสพติดมากที่สุดคือ อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 64.98 รองลงมาคือกลุ่มของเกษตรกร ร้อยละ 5.82 ชนิดของยาเสพติดที่ใช้มากที่สุดคือ ยาบ้า คิดเป็นร้อยละ 99.17 รองลงมาคือ กัญชา คิดเป็นร้อยละ 0.57 ข้อมูลนี้อาจจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสำหรับการแก้ไขเกี่ยวกับยาเสพติด การเฝ้าระวัง รวมถึงการสอดส่องดูแลของประชาชน ไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดต่อไป

คำสำคัญ: สถานการณ์ของยาเสพติด, ยาบ้า, เขตบริการสุขภาพที่ 3

บทนำ

ยาเสพติดในประเทศไทยเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง การปกครอง และความมั่นคงของประเทศชาติ รวมทั้งการทำลายความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเท่ากับเป็นการทำลายศักยภาพในการดำรงชีวิตและ

อนาคตของประเทศ นอกจากนี้ ยาเสพติดส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมผ่านทางความรุนแรงทางสังคม อาชญากรรม อุบัติเหตุ และค่านิยมที่ผิด ๆ เป็นต้น⁽¹⁾

สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย ช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา คือตั้งแต่ พ.ศ.2545-2554 ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศ อาจแบ่งตามฤทธิ์ของยาเสพติด ได้ 4

กลุ่มใหญ่ คือกลุ่มที่หนึ่ง ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาบ้า กระท่อม ยาอี และโคเคน กลุ่มที่สอง ออกฤทธิ์กดประสาท ได้แก่ สารระเหย ผื่น และเฮโรอีน กลุ่มที่สาม ออกฤทธิ์หลอนประสาท ได้แก่ ยาเค และกลุ่มที่สี่ ออกฤทธิ์ผสมผสาน ได้แก่ กัญชา ซึ่งยาเสพติดทั้ง 4 กลุ่มที่ยังคงอยู่ในกระแสผู้ใช้ยาเสพติดเป็นส่วนมากคือกลุ่มออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาบ้า กระท่อม เป็นต้น⁽²⁾

จากการรายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของสารเสพติดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ายังมีอยู่อย่างต่อเนื่องทั้งด้านผู้ค้าและผู้เสพติด โดยการระบาดของยาเสพติดกระจายอยู่ในชุมชน กลุ่มเยาวชน และผู้ใช้แรงงาน และจากรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลางและสารเสพติดในปัสสาวะที่ส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 6 ชลบุรี พบว่ามีจำนวนตัวอย่างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ทั้งนี้ในปีงบประมาณ 2555 ได้ทำการตรวจพิสูจน์กว่า 30,000 ตัวอย่างและเมื่อนำมาเปรียบเทียบ 5 ปีที่ผ่านมาพบว่าตัวอย่างของกลางยาเสพติด เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 260.0 และสารเสพติดในปัสสาวะเพิ่มขึ้นร้อยละ 160.0 สารเสพติดที่พบมากที่สุดได้แก่ ยาบ้า⁽³⁾

จากรายงานผลการปราบปรามยาเสพติดทั้งประเทศ ประจำปี 2556 ของสำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม พบว่าการจับกุมยาเสพติดทั่วประเทศปี 2556 มีจำนวน 245,555 คดี ผู้ต้องหา 259,641 คน เป็นคดีไม่ทราบผู้กระทำความผิด 894 คดี คดียาบ้า 201,214 คดี ของกลาง 128.04 ล้านเม็ด คดียาไอซ์ 15,214 คดี ของกลาง 1,401.07 กิโลกรัม คดีเฮโรอีน 986 คดี ของกลาง 78.67 กิโลกรัม คดีโคเคน 51 คดี ของกลาง 69.80 กิโลกรัม คดีกัญชาแห้ง 14,639 คดี ของกลาง 26,668.50 กิโลกรัม และคดีพืชกระท่อม 10,217 คดี ของกลาง 33,820.70 กิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับผลจับกุมในปี 2555 พบว่า สถานการณ์ยาเสพติดยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง และตัวยาที่ยังเป็นที่นิยมใช้กันคือ ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน โคเคน และกัญชา⁽⁴⁻⁷⁾

จากข้อมูลที่กำลังมาข้างต้น พบว่า ปัญหายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาที่รุนแรงและเป็นภัยคุกคามต่อสังคมไทย จำเป็นที่ทุกหน่วยงานหรือทุกองค์กรต้องช่วยกันเพื่อเอาชนะยาเสพติด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อมูลผลการตรวจวิเคราะห์สารเสพติดในปัสสาวะที่นำส่งศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3 นครสวรรค์ โดยหน่วยงานต่างๆ ในเขตบริการสุขภาพที่ 3 ตั้งแต่ปี 2552 – 2557 เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การและแนวโน้มของการแพร่ระบาดของสารเสพติด ซึ่งจะเป็ข้อมูลในการกำหนดนโยบายด้านเสพติดของประเทศ

วิธีการศึกษา

รวบรวมข้อมูลจากการรายงานผลการตรวจวิเคราะห์สารเสพติดในตัวอย่างปัสสาวะจากผู้ต้องสงสัยว่ามีการเสพยาเสพติดได้รับจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถานพยาบาล สถานศึกษา สำนักงานคุมประพฤติ และจากหน่วยงานอื่นๆ ในเขตบริการสุขภาพที่ 3 นำส่งที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3 นครสวรรค์ เพื่อตรวจยืนยันสารเสพติด ในปี พ.ศ. 2552 ถึง พ.ศ. 2557 รวมจำนวนทั้งสิ้น 13,564 ตัวอย่าง

รูปแบบการศึกษาข้อมูลย้อนหลังโดยวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การจำแนกหน่วยงานนำส่งตัวอย่างปัสสาวะเพื่อตรวจยืนยันการเสพยาเสพติด
2. เปรียบเทียบระหว่างเพศกับชนิดของยาเสพติด
3. การได้รับตัวอย่างแต่ละปี
4. การตรวจพบยาเสพติดแต่ละชนิด แยกเป็นรายปี
5. เปรียบเทียบช่วงอายุ อาชีพ เพศ และชนิดของยาเสพติด

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อัตราส่วน (ร้อยละ)

ผลการศึกษา

ตัวอย่างปัสสาวะจากผู้ต้องสงสัยว่ามีการเสพยาเสพติด ในปี พ.ศ. 2552 – 2557 จำนวนทั้งสิ้น 13,564 ตัวอย่าง หน่วยงานที่นำส่งตัวอย่างมากที่สุดคือ สำนัก-

งานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 12,638 ตัวอย่าง (ร้อยละ 93.17) รองลงมาคือสำนักงานคุมประพฤติ/เรือนจำ/สถานพินิจ จำนวน 370 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.73) และสถานพยาบาล จำนวน 234 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.73) (ตารางที่ 1)

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนตัวอย่างที่ได้รับจากการนำส่งของหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินการตรวจวิเคราะห์หาสารเสพติดในปัสสาวะในปี พ.ศ. 2552 - 2557 โดยในปี 2552 จำนวน 1,535 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.32) และปี 2557 จำนวน 951 ตัวอย่าง (ร้อยละ 7.01)

ปีงบประมาณ 2555 ตรวจพบยาบ้าในตัวอย่างทั้งหมดร้อยละ 94.96 ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุดของจำนวนทั้งหมด 6 ปี (ภาพที่ 2)

เมื่อวิเคราะห์ชนิดของยาเสพติดที่ตรวจพบในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ถึง พ.ศ. 2557 พบว่าในปี 2557 ตรวจพบกัญชาสูงกว่าปีอื่นๆ (ร้อยละ 1.58) รองลงมาปี 2552 (ร้อยละ 0.98) และ ปี 2556 (ร้อยละ 0.62) ในส่วนของยาเสพติดชนิดอื่นๆ ก็เช่นเดียวกัน กล่าวคือปี พ.ศ. 2557 ตรวจพบสูงกว่าปีอื่นๆ ส่วนมอร์ฟีน ร้อยละการตรวจพบคงที่ ไม่แตกต่างกัน (ภาพที่ 3)

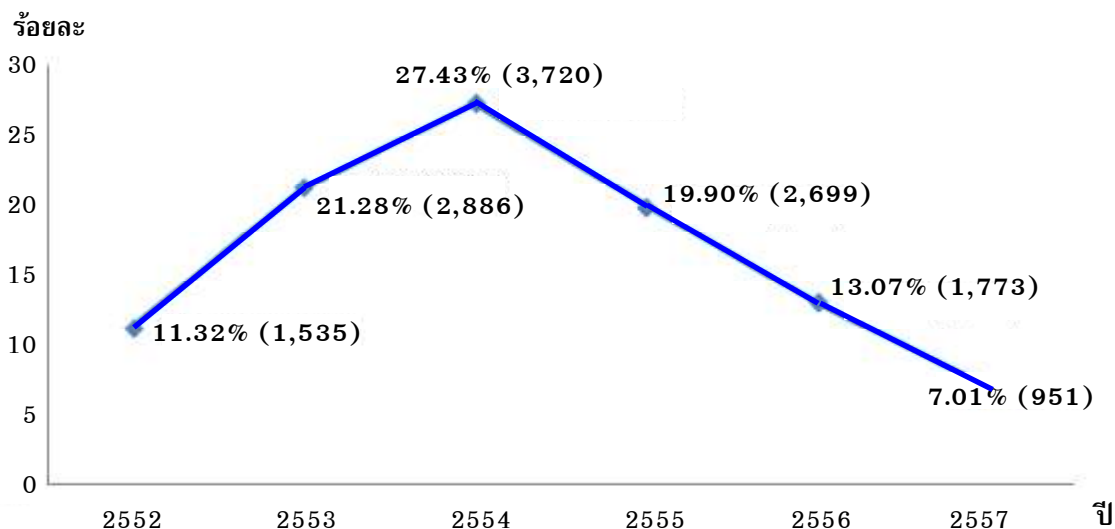
เพศชายมีการใช้ยาเสพติดมากกว่าเพศหญิง และยาเสพติดที่ใช้มากที่สุดคือ ยาบ้า เป็นเพศชายร้อยละ 91.88 และเพศหญิงร้อยละ 6.41 รองลงมาคือ กัญชา โดยเป็นเพศชายร้อยละ 0.57 และเพศหญิงร้อยละ 0.00 ซึ่งแสดงว่ากัญชาไม่เป็นที่นิยมของเพศหญิง (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 3 แบ่งช่วงอายุออกเป็น 6 กลุ่ม จะเห็นได้ว่า

ตารางที่ 1 การจำแนกหน่วยงานนำส่งตัวอย่างปัสสาวะเพื่อตรวจยืนยันการเสพยาเสพติดในปีงบประมาณ 2552 - 2557

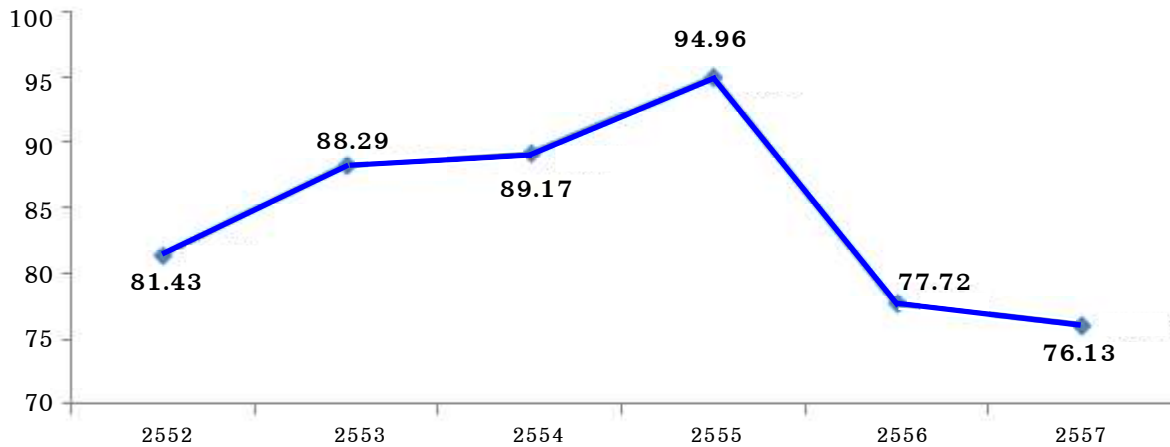
หน่วยงาน	ตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	12,638	93.17
สำนักงานคุมประพฤติ/เรือนจำ/สถานพินิจ	370	2.73
สถานพยาบาล	234	1.73
สถานประกอบการ	117	0.86
สถานศึกษา	26	0.17
อื่นๆ	179	1.32

ภาพที่ 1 การได้รับตัวอย่างแต่ละปี ระหว่างปีงบประมาณ 2552-2557

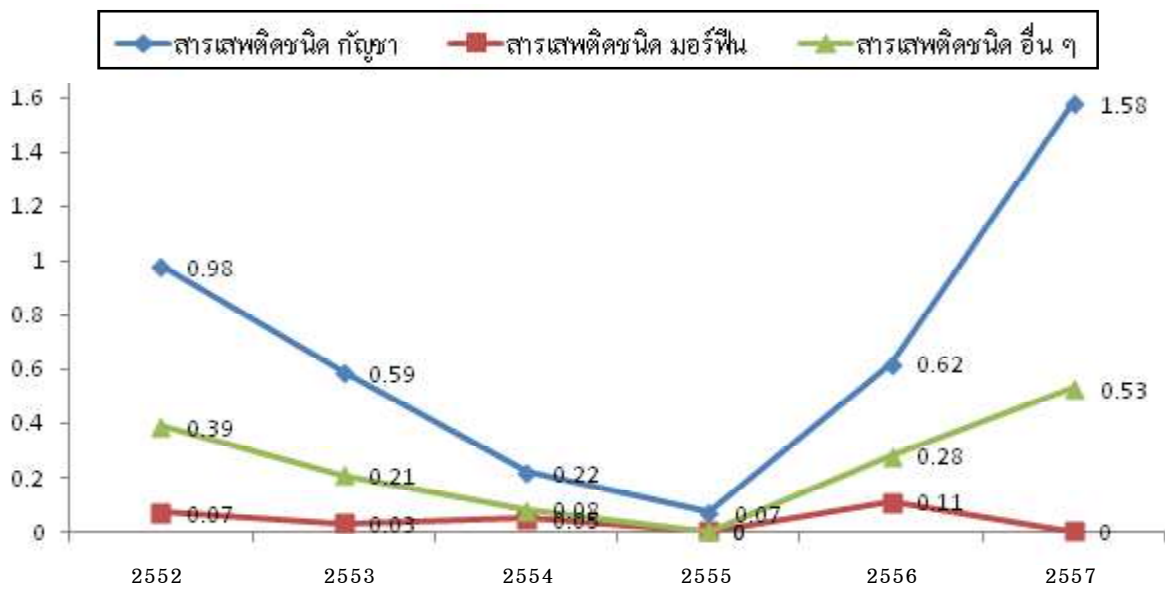

ช่วงอายุ 21–30 ปี มีการใช้ยาเสพติดมากที่สุด (ร้อยละ 38.84) โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 35.92 และเพศหญิง ร้อยละ 2.92 รองลงมา ช่วงอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี และ 31–40 ปี โดยทั้ง 3 ช่วงอายุ ยาเสพติดที่ใช้มากที่สุดคือ ยาบ้า (ร้อยละ 86.09) รองลงมา คือกัญชา (ร้อยละ 86.09) รองลงมา คือกัญชา (ร้อยละ 0.42)

ภาพที่ 2 การตรวจพบยาเสพติดชนิดยาบ้าแยกเป็นรายปี

ภาพที่ 3 การตรวจพบยาเสพติดแต่ละชนิดแยกเป็นรายปี

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบระหว่างเพศกับชนิดของยาเสพติด

เพศ	ชนิดของยาเสพติด							
	ยาบ้า		กัญชา		มอร์ฟีน		อื่น ๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ชาย	10,947	91.88	68	0.57	5	0.04	23	0.19
หญิง	869	6.41	0	0.0	1	0.01	2	0.02

แบ่งอาชีพใช้ยาเสพติดออกเป็น 8 อาชีพ จะเห็นได้ว่า อาชีพรับจ้างเป็นอาชีพที่มีการใช้ยาเสพติดมากที่สุด (64.98) โดยแยกเป็นเพศชายร้อยละ 62.19 และ เพศหญิงร้อยละ 2.79 รองลงมา อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 5.82 โดยแยกเป็นเพศชายร้อยละ 5.61 และเพศหญิงร้อยละ 0.22 โดยยาเสพติดที่ใช้มากที่สุดของอาชีพทั้ง 2 อาชีพ คือ ยาบ้า (ร้อยละ 70.81) รองลงมา คือ กัญชา (ร้อยละ 0.29) ทั้งนี้ไม่ได้นำเอา กลุ่มที่ไม่ระบุอาชีพมาเปรียบเทียบ (ตารางที่ 4)

วิจารณ์

ข้อมูลจากการตรวจยืนยันหาสารเสพติดในปัสสาวะ ในห้องปฏิบัติการของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3 นครสวรรค์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2557 ชี้ชัดว่าปัญหายาเสพติดมีพลวัตสูงทั้งในด้านของตัวยาและกลุ่มผู้เสพ และมีแนวโน้มความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ แต่จะเห็นได้ว่าปี พ.ศ. 2556 - 2557 จำนวนตัวอย่างที่ส่งตรวจยืนยันมีปริมาณเริ่มลดลง เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2555 อาจเป็นเพราะมีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระหว่างช่วงอายุ เพศ และชนิดของยาเสพติด

อายุ (ปี)	เพศ				ชนิดของยาเสพติด							
	ชาย		หญิง		ยาบ้า		กัญชา		มอร์ฟีน		อื่นๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
<20	2,897	24.31	204	1.71	3,067	25.74	29	0.24	0	0.00	7	0.06
21 - 30	4,280	35.92	348	2.92	4,607	38.66	10	0.08	3	0.03	8	0.04
31 - 40	2,440	20.48	165	1.38	2,586	21.70	11	0.09	2	0.02	5	0.01
41 - 50	553	4.64	69	0.58	611	5.13	10	0.08	0	0.00	1	0.01
>50	179	1.50	15	0.13	191	1.60	3	0.03	0	0.00	1	0.01
ไม่ระบุ	696	5.84	69	0.58	754	6.32	5	0.04	1	0.01	3	0.03

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบระหว่างอาชีพ เพศ และชนิดของยาเสพติด

อาชีพ	เพศ				ชนิดของยาเสพติด							
	ชาย		หญิง		ยาบ้า		กัญชา		มอร์ฟีน		อื่นๆ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
รับจ้าง	7,410	62.19	333	2.79	7,743	64.99	32	0.27	3	0.03	10	0.08
เกษตรกร	668	5.61	26	0.22	694	5.82	2	0.02	0	0.00	0	0.00
นักเรียน/นักศึกษา	76	0.64	10	0.08	86	0.72	1	0.01	0	0.00	0	0.00
ผู้ต้องหา	85	0.70	7	0.06	92	0.77	24	0.20	0	0.00	0	0.00
พนักงานบริษัท	26	0.22	0	0.00	26	0.22	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ธุรกิจส่วนตัว	59	0.50	7	0.06	66	0.55	0	0.00	0	0.00	0	0.00
อื่นๆ	100	0.84	45	0.38	145	1.22	1	0.01	0	0.00	0	0.00
ไม่ระบุ	2,793	23.44	439	3.68	2,964	24.88	8	0.27	3	0.03	15	0.13

ทำงาน กล่าวคือ กระทรวงสาธารณสุขได้ออกหนังสือชี้แจงเรื่องแนวทางการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในปัสสาวะตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ซึ่งว่าด้วยขั้นตอนการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในปัสสาวะ⁽⁸⁾ ที่นำมาใช้ในปี พ.ศ. 2555 อาจส่งผลให้ตัวอย่างส่งต่อเพื่อตรวจพิสูจน์ยืนยันลดลงด้วย

นอกจากนี้ ปี พ.ศ. 2557 ตัวอย่างส่งตรวจพิสูจน์ยืนยันหาสารเสพติดลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการประกาศของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ 108/2557 เรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู กล่าวคือ ผู้เสพติดคือผู้ป่วยโดยให้โอกาส ผู้เสพติดเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูโดยความยินยอม⁽⁹⁾ แต่เมื่อนำข้อมูลการตรวจพบยาเสพติดของแต่ละปีมาเปรียบเทียบกัน ร้อยละของการตรวจพบไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ ปี พ.ศ. 2552 - 2557 คิดเป็นร้อยละ 81.43, 88.29, 89.17, 94.96, 77.72 และ 76.13 ตามลำดับ

ยาเสพติดที่ตรวจพบหรือมีการใช้กันมากที่สุดระหว่างปี พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2557 คือ ยาบ้า คิดเป็นร้อยละ 99.17 รองลงมาคือกัญชา คิดเป็นร้อยละ 0.57 และเพศชายมีการใช้มากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 92.68 ช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.84 รองลงมา อายุที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.03 ซึ่งเป็นไปตามสถานการณ์ยาเสพติดที่มีการลักลอบนำเข้าและมีการแพร่ระบาดในประเทศไทย ส่วนมากมาจากแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้านของไทย โดยเฉพาะ ยาบ้า เฮโรอีน และไอซ์ ส่วนใหญ่นำเข้ามาจากประเทศพม่า และกัญชา นำเข้ามาจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งแหล่งผลิตกัญชาที่สำคัญอยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวด้วย⁽²⁾ และในช่วงปี 2548 - 2553 ผู้ต้องหาคดีค้ายาเสพติดที่จับกุมได้กว่าร้อยละ 80.00 เป็นเพศชาย ซึ่งมีอายุระหว่าง 20-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.4 รองลงมา อายุระหว่าง 25-29 ปี และ

15-29 ปี โดยกลุ่มอายุระหว่าง 15-19 ปี มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.5 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 16.3 ในปี 2553⁽²⁾ จะเห็นได้ว่าความรุนแรงของยาเสพติดส่งผลให้เกิดนักค้ารายใหม่ๆ เพิ่มขึ้นตามตัว ทั้งนี้กลุ่มอายุนี้เป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยเรียนและอาจส่งผลความเสียหายให้กับประเทศไทย

จากสถานการณ์การลักลอบนำเข้าและมีนักค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้เสพยาใหม่เพิ่มขึ้น โดยปี 2552 มีอัตราเพิ่มมากขึ้นกว่า 2.5 เท่า ของปี 2549 และในขณะเดียวกัน ในปี 2553 ยังคงพบผู้เสพยาใหม่เพิ่มขึ้นอีก โดยตัวยาเสพติดที่ยังใช้กันมากที่สุดคือ ยาบ้า รองลงมาคือสารระเหยและกัญชา ผู้เสพเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง กลุ่มอายุที่มากที่สุดอยู่ระหว่าง 15-19 ปี รองลงมาอายุระหว่าง 20-24 ปี และ 25-29 ปี และกลุ่มอาชีพที่มากที่สุด คืออาชีพรับจ้าง รองลงมาคือว่างงาน และนักเรียน/นักศึกษา⁽²⁾

จากการศึกษาข้างต้นทำให้เราทราบถึงสถานการณ์และแนวโน้มของยาเสพติดที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทยว่ามีตัวยาเสพติดที่ยังเป็นปัญหาและนิยมใช้กันมากคือยาบ้า และกลุ่มอายุที่ใช้มากที่สุด คืออายุที่อยู่ในวัยเรียนและทำงาน คือช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี เพศชายมีการใช้มากกว่าเพศหญิง ข้อจำกัดการศึกษานี้คือ ข้อมูลการนำส่งของหน่วยงานในเขตบริการสุขภาพที่ 3 ไม่ครบถ้วน นอกจากยาบ้า กัญชา มอร์ฟินซึ่งเป็นอนุพันธ์ของฝิ่นแล้ว ยังคงมีการนำเอาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทมาใช้ด้วย ซึ่งปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดยังคงเป็นปัญหาของประเทศ สารเสพติดบางชนิดมีการนำกลับมาใช้ใหม่ทำให้กลับมามีปัญหาอีกครั้ง รวมทั้งมีการใช้ยาบางชนิดมาใช้ร่วมหรือนำมาทดแทนสารเสพติดในสัดส่วนที่สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการเร่งพัฒนาในกระบวนการทุกส่วนทุกขั้นตอนหรือทุกหน่วยงานที่มีบทบาทต่อการป้องกันและปราบปรามอย่างใกล้ชิดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. รายงานผลการตรวจพิสูจน์สารเสพติดในปัสสาวะ ปี พ.ศ. 2548. ม.ป.ท.; 2549.
2. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันปราบและปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม. สืบเคราะห์สถานการณ์สารเสพติด พ.ศ. 2545-2555. กรุงเทพมหานคร: จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์; 2556.
3. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. การแพร่ระบาดของสารเสพติดในเขตภาคตะวันออก [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 17 ก.ค. 2558]. แหล่งข้อมูล: <http://dmisc2.dmssc.moph.go.th>
4. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันปราบและปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม. ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ประจำปี 2556. ม.ป.ท.; 2557.
5. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันปราบและปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม. สภาพปัญหาเสพติดในประเทศไทย [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 17 ก.ค. 2558]. แหล่งข้อมูล: <http://www1.oncb.go.th/document/p1-problem.htm>
6. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันปราบและปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม. สถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 17 ก.ค. 2558]. แหล่งข้อมูล: <http://www1.oncb.go.th/document/satistic07040201.pdf>
7. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันปราบและปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม. สถานการณ์ปัญหาเสพติดและแนวโน้มของปัญหาช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2553 [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 17 ก.ค. 2558]. แหล่งข้อมูล: <http://www.ncccd.go.th/upload/content/sujjj.pdf.pdf>
8. กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการตรวจพิสูจน์หาสารเสพติดในปัสสาวะตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545. เอกสารประกอบการประชุมภาคี-เครือข่ายและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3 นครสวรรค์ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เขตบริการสุขภาพที่ 3; 13 ธ.ค. 2556; ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3 นครสวรรค์. นครสวรรค์: ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3; 2556.
9. ประกาศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 108/2557 เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 131, ตอนพิเศษ 143 ง (ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2557).

Abstract: Situation of Addictive Substance Use Among Narcotics Drug Users in Health Service Region 3, 2009 – 2014

Rames Koranee, M.Sc.; Chotika Aunchai, B.Sc.; Anusorn Ditsawan, M.Sc.; Siriporn Pomyai, M.Sc.; Thippayaporn Vinissorn, M.Sc.

Regional Medical Sciences Center 3, Nakhonsawan, Department of Medical Sciences

Journal of Health Science 2016;25:173–80.

The wide-spread utilization of narcotics drugs in Thailand has become a major national problem causing impact on economics and national security as well as the destruction of human security, leading to the deterioration of the potential of lives and the future of the country. To assess the extent and the severity of varieties of narcotic drug among drug users in the Public Health Region 3 of Thailand, the authors had studied drug specimens submitted to the Medical Sciences Center Region 3 by the police, health facilities, educational institutions, and others settings in the region including Kamphaeng Phet, Phichit, Nakhon Sawan, Uthai Thani, and Chainat provinces. Data were collected during the period from 2009–2014. It was found that there were altogether 13,564 specimens; and narcotic drugs were detected in 11,915 samples (87.84%). Majority of the drug users were in the age range of 21–30 years old (38.84%), followed by young people aged 20 and lower (26.03%). Most of them were employees (64.98%), followed by agriculturers (5.82%). The most common narcotic drugs were methamphetamine (99.17%), followed by cannabis (0.57%). Information from this study could be useful for drug control agencies to conduct surveillance and control of narcotic drug use in order to limit the spread of drugs in the Thai society.

Key words: situation of narcotic drugs, methamphetamine, health service region 3